

דברי מאיר

מאוצרותיו של הרד"ג רבי מאיר סגד שליט"א

מו"צ בירושלם תובב"א ומה"ס 'דברי מאיר' ועוד

בס"ד
אב התשפ"א
גליון מס' 35

שימו לב!
בימי 'בין הזמנים' הבעל"ט
לא יתקיים
השיעור השבועי בהלכה ואגדה
ממורנו הרב שליט"א

פנינים ופרפראות

על פרשות השבוע שבהודש זה

דבריהם הם זכרונם

פרקי חיים מרבותינו הקדושים
שיום פקידת שנתם בהודש זה

| פרשת מטות |

כָּל הַיָּצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה (ו. 5)

המגיד רבי צבי הירש מוואדיסלב (אביו של רבי שמחה בונים מפשיסחא) זיע"א, מפרש שהתורה מצווה כאן על הנודר עוד דבר נוסף: "ככל היוצא מפיו יעשה" - שיקיים את הנדר באותו חשק ובאותה התלהבות, שהיו קיימים אצלו בשעת קבלת הנדר. כי כפי הרגילות, האדם נודר מתוך רצון עז והתלהבות רגשית. אבל קיום הנדר פעמים רבות שהוא נעשה בלי רצון רב, והנודר חש אז כמי שכפאו שד. לכן מורה כאן התורה, שהרצון וההתלהבות של הנודר, לא יפוגו בשעת קיום הנדר...

(פרפראות לתורה)

| פרשת מסעי |

וַיִּחַנּוּ בְּעֵרְבַת מִזְבֵּחַ עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ (ג. 3)

דרש רבינו מנחם עזריה מפאנו זיע"א: כתוב כאן "ירחו" חסר יו"ד, ובספר יהושע נזכרת העיר בשם "יריחו", מלא יו"ד - מה פשר החילוק?

לפי שעד עכשיו התגוררו בה אנשי כנען, ונקראת "ירחו" על שם "יחר אפי". ואולם מזמן שנכנסו בני ישראל אל הארץ, התחיל דושנה של יריחו לתת ריח טוב, כריח השדה אשר בירכו ה', ולכן נקראת "יריחו" על שם הריח...

(ממעניות הנצח)

| פרשת דברים |

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל (א. א)

לכאורה, מדקדק ה'צבי לצדיק', כיצד שייך להוכיח את כל ישראל יחדיו - הלא אין אחד דומה לרעהו, ועבירותיו של זה אינן עבירותיו של ההוא?

והוא מבאר בדרך רמז, בלשון הפסוק "אלה הדברים" - אל"ה ראשי תיבות א'ב'ק'ל'שון ה'ר'ע, שעליו אמרו חז"ל (בבא בתרא קסא.) שהכל נכשלים בו.

לכן בתוכחה של אל"ה הדברים, על אבק לשון הרע, יכול משה להוכיח את "כל ישראל".

(במחשבה תחילה)

| פרשת ואתחנן |

וְשָׁנַתְּם לְכַנְיָהּ. וְדַבַּרְתֶּם בָּם (ו. 1)

- מדוע לא נאמר: "ודברו בם", כהמשך ישיר לתחילת הפסוק, העוסק בחינוך הבנים, אלא "ודברת בם", שזוהו ציווי המופנה אל האב המחנך? משום שאדם הרוצה להטמיע בבניו את לימוד התורה ואת החינוך הטהור לקיום התורה והמצוות, צריך בראש ובראשונה לעשות זאת בעצמו, ולהוות להם דוגמא חיה!

(ומתוק האור)

| פרשת עקב |

הוּא תְהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ (י. כא)

רבינו הרמב"ן פירש, שזהו ציווי והוראה: "הוא יהיה תהילתך, שתתן כל תהילתך אליו, ואותו תהלל תמיד, וכבודו לאחר לא תתן" - הרי לנו מקור מן התורה לומר על כל ברכה והצלחה "ברוך השם", ו"שתבח שמו"!

- "שכן חובת כל היצורים לפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר ולנצח", "ימלא פי תהילתך, כל היום תפארתך" (תהלים עא, ח).

| פרשת ראה |

מִסֵּת נִדְבַת יָדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן פְּאֵשׁ יִכְרַחֶהּ ה' אֱלֹהֶיךָ (טו. י)

שאל רבינו האר"י הקדוש זיע"א: מדוע נאמר "נדבת ידך", ולא "נדבת לבך"?

וביאר: לומר לך, שהאדם צריך להרגיל את עצמו כל כך בנתינת צדקה, עד שידו תשלח מאליה לכיסו כדי לתת צדקה - כדרך שאמר דוד המלך ע"ה (ויקרא רבה פרשה לה, א), "רבונו של עולם, בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך, והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות. הדא הוא דכתיב: ואשיבה רגלי אל עדותיך!"

ת.נ.צ.ב.ה.

שואלין וזורשין

הלכה, אגדה ומנהג
בעניני דימוא

אורחות צדיקים

סיפורי מופת והנהגות קודש
מגדולי ומאורי הדור שליט"א

• איסור 'חזרה' בשבת (ב) •

< לדעת החזו"א שאין הפלאטה גוי"ק - אין יחזיר? >

אכן לדעת מרן החזו"א זצוק"ל [שהבאנו בשיעור הקודם] שאין לפלאטה שבת דין גרופה וקטומה, לכאורה אין אפשרות להחזיר קדירה לכירה בשבת [לאור התנאי החמישי הנ"ל]. ולכן היקל בתבשיל מבושל כל צרכו להוציא מן הקדירה כאשר היא מונחת על האש בעצמה, ורק יזהר שלא להגיס [לערבב] את התבשיל אלא להוציא מלמעלה בנחת [וכדברי השו"ע בס' שו"ח סי"ח, ודלא כהרמ"א שם שמחמיר אף לא לערות מכלי ראשון אפילו מתבשיל שנתבשל כ"צ שמא יגיס, ודלא כהמ"ב שם ע"פ אחרונים, שיכול להוציא בכף רק כשמוריד את הקדירה מן האש]. וכמו כן היקל בזה, באופן שהסיר כבד וקשה להורידו מן האש, שיכול להוציא בכף אף כאשר הקדירה על האש - וראה להלן.

< כשהסיר כבד וקשה להורידו מן האש - כיצד יעשה? >

כמו כן כשהסיר כבד מאוד וקשה להורידו מן האש - כתב מרן הגר"מ פיינשטיין זצוק"ל (אג"מ ח"ד סי' ס"א) שיזיז הקדירה ויניחנה בצד ע"ג הפח המכסה שלא כנגד האש, ויוציא התבשיל בנחת ע"י כף, וא"צ להורידה לגמרי מן האש [ויש לציין עוד לדעת הר"ן, שאף כשהניחה ע"ג קרקע, מותר להחזירה ע"ג האש - הובא ברמ"א סי' רנ"ג ס"ב].

< הוריד הקדירה מפלאטה זו ורוצה להחזירה לפלאטה אחרת - האם מותר? >

כשהוריד את הקדירה מן הפלאטה [ונתקיימו כל התנאים הנ"ל] - יכול להחזירה אף ע"ג פלאטה אחרת. והטעם שאינו נראה כמושיבה בתחלה בשבת, שהרי לקחה מכירה ומחזירה לכירה (כן כתב לי מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, ועי' רמ"א סי' רנ"ג ס"ב).

< כבתה הפלאטה או כירה חשמלית בשבת - מה יעשה? >

כשכתבה הפלאטה או כירה חשמלית וכדו' בשבת - יכול לקחת את התבשיל ע"פ התנאים הנ"ל [א. מבושל כ"צ. ב. לא נצטנן. ג. עודה בידו. ד. דעתו להחזירה] ולהניחו ע"ג פלאטה או כירה אחרת - גרופה וקטומה [וזה שונה מהסעיף הקודם, כי כאן יתכן לומר שהוסחה דעתו מאליה כי נכבתה הפלאטה, ולא תעזור בזה מחשבתו]. וטעם ההיתר הוא ע"פ הרמ"א (סי' רנ"ג ס"ב) בשם הר"ן, שאפילו הניחה ע"ג קרקע מותר להחזירה [כשהורידה בשבת, כי לדעתו כל איסור חזרה, זה כשהוריד מע"ש ומחזיר בשבת], ובכה"ג יש לסמוך עליו (- ברית עולם מלאכת אופה, שו"ת משנה הלכות ח"ז סי' ל"ד, שו"ת באר משה ח"ג סי' נ"ח, שו"ת אג"מ ח"ד סי' ע"ד, שו"ת צי"א ח"ב סי' צ"א, שש"כ פ"א הערה ס"ט בשם מרן הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל). אך יש מחמירין כשנצטננה הפלאטה לגמרי - כי אז הוסחה דעתו לגמרי, ונראה כמושיבה בתחלה בשבת (עי' שו"ת בצל החכמה ח"ד סי' קל"ז).

(מתוך שיעור - כח תמוז תשע"ח)

מגדולי צדיקי דורנו הוא הגאון הגדול רבי יעקב משה הלל שליט"א (נולד ב-כ"ט אב התש"ה), ראש ישיבת 'חברת אהבת שלום' ונשיא מוסדות תורה וחסד וארגוני קירוב רבים, אשר ידיו רב לו בנגלה ובנסתר, וחיבר עשרות ספרים חשובים ויקרים.

נביא כאן קטעים מתוך דברי חיזוק שכתב לאחרונה:

"כידוע, האדם מורכב מגוף ונשמה, ובכוח שניהם יחד עובד האדם את בוראו בעוה"ז. יסוד זה נרמז בחלום יעקב אבינו שראה: 'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה'. הגוף הוא רגלי הסולם המוצבים ארצה, ואילו הנשמה - היא ראש הסולם המגיע השמימה, ויחדיו פועלים בתורה ובמצוות לקיימם למטה, ונמתקים הדינים למעלה.

"בוודאי שעלינו לשמור על בריאות הגוף וצריך להתפלל על כך, אבל הקירבה לבורא יתברך תלויה בנשמה. והנה אין סוף למה שיכולים אנו לעשות כדי לעדן ולשכלל נשמתנו. כל מצווה שאנו מקיימים יוצרת קשר מיוחד לד' יתברך, באופן שאין שום מצווה אחרת יכולה. ישנן תרי"ג דרכים להתחבר לד'. ולימוד התורה בפרט, הוא המקור וכוח חיות כל המצוות, ומהווה קשר בין הקב"ה לעם ישראל שאין כמותו, וכלשון המפורסמת בשם הזהיר 'קודשא בריך הוא ישראל ואורייתא חד הוא'.

"ואמרו בסוכה 'יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום', והיצר הוא גם מקור כל הרע בעולם, ובמשך קרוב לששת אלפים שנה הוא נאמן לתפקידו ואין לו מנוח. הוא עמל ויגע יום יום להחטיא את האדם. מדובר ביריב מרושע, ועל פי רוב נראה שהוא בהחלט מנצח בקרב. הוא חותר אחר חולשותיו של האדם, מושך את עיני האדם להדר אחר עניינים שב'חומר' ומעצים כל שטות כאילו היא ערך עליון. ומאידיך, את העניינים הרוחניים שהם בעלי ערך אמיתי, הוא מטריף בפנינו עד שאין לנו זמן וכוח להתבוננות בהם. ואולם, עם כל זה, כשנתגבר להילחם נגדו בסיעתא דשמיא, ננצח.

"ומה היא באמת העצה להתגבר על היצר ולהשיב את העולם אל תיקונו והנהגתו הראויה כפי שבראו הבורא יתברך מתחילה? על ידי שיכיר האדם את מהותו האמתית ואת התכלית שלשמה הגיע לעולם. והמהות האמתית היא הנשמה, העטופה בלבוש הגוף הנמצא אך ורק במקום השני בחשיבות לעומת הנשמה. הגוף הינו ככלי המשמש את הנשמה כדי להביא רוחניות אל תוך העולם הזה באמצעות לימוד התורה וקיום המצוות הנעשים בסיוע הגוף.

(הדברים פורסמו ב'תד נאמן')

מורנו הרב שליט"א עם הגר"מ שליט"א

מכתבי תורה וזהררה

שהשיב מורנו הרב שליט"א

הכשרת "גריל" שצלו עליו כבד

שאלה: "גריל" שצלו עליו כבד - מה צריך לעשות אם רוצה להכשירו לאחר מכן?

תשובה: יש להשאיר את הגריל דולק עם האש לאחר הסרת הכבד, כדי לשרוף את שאריות הדם, ובזה הוא מוכשר - כי 'כבולעו כך פולטו', ואז יכול לצלות עליו כל מה שירצה. ויש שייחדו "מנגל" מיוחד לצליית כבד.

פורטל התוכן הרשמי של מורנו הרב שליט"א

< ארכיון גליונות 'דברי מאיר' > ארכיון שיעורי מוה"ר שליט"א < הודעות > גלריות < שאלות למוה"ר שליט"א > ועוד

או בלחיצה על הקישור: **מכון 'דברי מאיר'**

כנסו לכתובת: <https://5e1c4309dd0b6.site123.me/>